

Kapitel 2.

Til § 1.

Man har ikke anset det for muligt at foretrække enten det grønlandske eller det danske sprog som retssprog, og man har i denne forbindelse navnlig haft for øje, at det i den kommende tid meget vel kan tænkes, at parterne i en sag er danske og ikke forstår grønlandsk. Hvis i et sådant tilfælde dommerne behersker det danske sprog, ville en bestemmelse om, at retssproget alene var grønlandsk, virke i høj grad upraktisk. Det foreslås derfor, at både grønlandsk og dansk skal være retssprog.

Bestemmelsen giver endvidere adgang til i det fornødne omfang at anvende tolk.

Til §§ 5—6.

Disse bestemmelser svarer til retsplejeloovens §§ 150 og 151.

Til §§ 7—8.

Bestemmelsen om, at retsmøder skal være offentlige, er ikke ny, idet det allerede er foreskrevet i § 12 i kgl. anordning nr. 212 af 26. juli 1926.

Man har ikke anset det for muligt at give så skarpt afgrænsede og detaljerede bestemmelser som i den danske retsplejelovs §§ 29—32, men har i lighed med anordningen af 26. juli 1926 overladt til rettens skøn, om der foreligger sådanne omstændigheder, at hovedprincippet om offentlighed bør fraviges. Til vejledning for retten har man i bestemmelsen anført nogle af de omstændigheder, der navnlig vil kunne begrunde, at dørene lukkes.

Til § 9.

Den danske retsplejelov indeholder detaljerede forskrifter om udfærdigelse af processkrifter og om disses forkyndelse.

Redaktionsudvalget har under gennemgangen af lovforslaget overvejet at optage tilsvarende detaljerede regler og havde da også forelagt landsrådene et alternativt udkast, nemlig dels nærværende udkasts §§ 9—12, dels en række mere detaljerede bestemmelser.

Landsrådene har anbefalet, at man anvender nærværende forslags formulering, og statsministeriet kan slutte sig hertil.

Det er ganske vist påkrævet, at der til vejledning for retsmyndighederne i Grønland snarest gives regler på disse områder.

Under hensyn til, at de særlige forhold i Grønland vil nødvendiggøre en lang række afvigelser fra de danske regler, og til, at den

manglende erfaring med hensyn til den nye retsordnings virkninger gør det vanskeligt allerede nu at give regler, der kan påregnes ikke at skulle ændres foreløbig, har man anset det for hensigtsmæssigt, at disse rent retstekniske bestemmelser ikke optages i loven, men udsendes administrativt, således at de uden forelæggelse for rigsdagen kan lempes i overensstemmelse med de erfaringer, man efterhånden vil indvinde.

Statsministeriet agter i den nærmeste fremtid på dette område at udarbejde regler, der vil blive udsendt administrativt efter forhandling med landshøvdingen og landsdommeren.

Landsrådene har henstillet, at det henlægges til landshøvdingen at udfærdige sådanne bestemmelser. Statsministeriet kan imidlertid ikke anbefale en sådan ordning. Man skal i denne forbindelse navnlig pege på, at der er tale om bestemmelser af egentlig processuelretlig karakter, der for Danmarks vedkommende findes optaget i retsplejeloven. Det ville være i strid med almindelig legislativ og administrativ praksis at delegere udsendelse af sådanne forskrifter til lokale myndigheder.

Til § 13.

I denne og de følgende bestemmelser er der givet regler om vidner.

Man har derimod ikke ment allerede nu at burde give særlige regler, svarende til den danske retsplejelovs regler om syn og skøn. I tilfælde, hvor der måtte vise sig trang til at indhente sagkyndige udtalelser, må vidnebestemmelserne principielt finde anvendelse.

I bestemmelsen foreslås det, at vidner skal have pligt til at møde i retten i den retskreds, hvor de er bosat, og der afgive forklaring.

Om følgerne af tilsidesættelse af denne pligt henvises til § 17.

Bør et vidne udenfor den retskreds, hvor domsforhandlingen foretages, vil den normale ordning, jfr. herved § 13, stk. 3, være den, at vidnet føres ved sit hjemting, og at retten dør sender en udskrift af det passerede til den ret, hvor domsforhandlingen finder sted.

Da der kan forekomme tilfælde, hvor fremstillingen af et vidne under domsforhandlingen kan være af særlig betydning, har man anset det for rigtigst at åbne adgang for vedkommende ret til at pålægge fjernt boende vidner at give møde.

Som det fremgår af § 13, stk. 2, bør denne adgang dog kun benyttes ganske undtagelsesvis.